

HAZARD AKO ZRKADLO: SEBAREFLEXIA GAMBLEROV A DOPADY HAZARDU NA ICH ŽIVOTY A SOCIÁLNE VZŤAHY

Autor: Bc. Ádám Elek
Študijný program: Sociálna práca
Stupeň štúdia: Magisterský (Mgr.)

Výskumný cieľ

Preskúmať osobné prežívanie gambleroch, ich sebareflexiu a zmeny v hodnotách a postojoch počas abstinencie.

Metodológia výskumu

Výskum bol realizovaný kvalitatívnym prístupom s využitím pološtruktúrovaných rozhovorov. Výskumnú vzorku tvorili abstinujúci gambleri so skúsenosťou s patologickým hráčstvom, ktorí absolvovali alebo absolvujú proces liečby a zotavovania a disponujú osobnými skúsenosťami s výzvami a zdrojmi v procese zotavovania. Výber participantov bol zámerný, s dôrazom na ich osobnú skúsenosť s hazardnou závislosťou, abstinenciou a procesom zotavovania. Zber dát prebiehal prostredníctvom individuálnych rozhovorov, ktoré umožnili hlbšie porozumenie motívom, emocionálnemu prežívaniu, procesu zotavovania a sociálnym dôsledkom hazardného hrania.

ZÁVER

Hazardná závislosť predstavuje závažný sociálny a psychosociálny problém s výraznými dôsledkami pre jednotlivca aj jeho okolie. Zistenia poukazujú na význam sebareflexie, podpory a odborných intervencií v procese zotavovania. Sociálna práca zohráva dôležitú úlohu pri sprevádzaní klientov a podpore ich dlhodobej abstinencie.

Praktické implikácie pre sociálnu prácu

Výsledky výskumu zdôrazňujú potrebu komplexného a individuálne orientovaného prístupu pri práci s osobami závislými od hazardu. Sociálni pracovníci by mali rozumieť mechanizmom závislosti, relapsu a zotavovania a zároveň poskytovať emocionálnu i praktickú podporu. Kľúčová je medziodborová spolupráca, najmä s odborníkmi duševného zdravia, a podpora účasti klientov na skupinových programoch (napr. anonymní gambleri). Sociálna práca má pritom klásť dôraz na prevenciu, posilňovanie rodinných väzieb a rozvoj zodpovednosti a životných zručností.

ÚVOD

Hazardní gambleri sú k patologickému hráčstvu motivovaní kombináciou vnútorných a vonkajších faktorov, najmä túžbou po rýchlom zisku, úniku od stresu a negatívnych emócií, či potrebou vzrušenia a uznania. Ich prežívanie je typické striedaním eufórie z výhry a pocitov viny, hanby, úzkosti a bezmocnosti, čo udržiava cyklus ďalšieho hrania. Hazard má výrazne negatívny dopad na rodinné a sociálne vzťahy, vedie k strate dôvery, izolácii a finančným problémom zasahujúcim celé rodiny. Proces abstinencie je sprevádzaný náročným zvládaním nutkania hrať, konfrontáciou s dôsledkami minulosti a obnovovaním vzťahov. Úspešné zotavenie si vyžaduje dlhodobú podporu, sebareflexiu a stabilné sociálne zázemie.

Výsledky výskumu

OBSAH SKÚMANIA							
	Motívy vstupu do hazardu	Vývoj závislosti	Psychické prežívanie	Relaps a zotavovanie	Sociálne dôsledky	Faktory udržania abstinencie	Úloha sociálnej práce
Prehľad hlavných výskumných zistení	Túžba po vzrušení, finančný zisk, únik od stresu a psychickej záťaže	Zvyšovanie frekvencie hrania, strata kontroly, nárast psychickej záťaže	Pocity hanby, viny, úzkosti, bezmocnosti	Opakované relapsy ako bolestivá, no poučná súčasť zotavovania	Finančné problémy, narušené vzťahy, sociálna izolácia	Sebareflexia, podpora rodiny, odborníkov a skupín anonymných gambleroch	Sprevádzanie klientov, koordinácia pomoci, posilňovanie motivácie

Diskusia

Zistenia výskumu potvrdzujú, že hazardná závislosť predstavuje komplexný biopsychosociálny problém, ktorý presahuje oblasť finančných strát. Prežívanie respondentov poukazuje na silnú emocionálnu väzbu na hazard a na význam únikových mechanizmov v období osobného stresu či krízy. Relapsy sa ukazujú ako prirodzená súčasť zotavovania, pričom ich význam spočíva najmä v učení sa a identifikácii rizikových situácií. Výsledky zdôrazňujú dôležitosť dlhodobej podpory, stabilných vzťahov a prijatia vlastnej bezmocnosti voči hazardu. Úloha sociálnych pracovníkov sa javí ako zásadná najmä v oblasti sprevádzania klientov, koordinácie pomoci a posilňovania ich motivácie k udržaniu abstinencie.

Zoznam použitej literatúry

- ŘIHÁČEK, T. – HYTYCH, R. 2013. Metoda zakotvené teorie. Brno: Muni Press. 74 s. ISBN 978-80-210-6382-2.
 Veér A. & Eröss L. 2000. Fortuna szekerén-szerencsejáték kultúra a magyar társadalomban és a játékszenvedély-betegség. Animula kiadó, Budapest. 2000. ISBN: 9634081746.
 FEKETE, P. 2005. Szerencsejáték életre halálra, L'Harmattan kiadó, Budapest 2005. ISBN 963 7343 44 X.
 LOVAŠOVÁ, S. 2016. Sociálna práca: formy, postupy a metódy. UPJŠ v Košiciach. 2016. ISBN 978-80-8152-386-1 online: <https://unibook.upjs.sk>